

prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul central (jud. S. Slobodzean)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, A. Bostan, V. Cotorobai)

DECIZIE

02 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Tan-Agrotrans”, reprezentată de către avocatul Anatolii Toia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu răspundere limitată „Tan-Agrotrans”, Societatea cu răspundere limitată „Lepton” și Societatea cu răspundere limitată „Agrovispel” împotriva Societății cu răspundere limitată „Agrostoc-Prim” și Cooperativei de întreprinzător „Agrostoc” cu privire la revendicarea bunurilor din posesia nelegitimă străină și încasarea contravalorii fructelor,

împotriva încheierilor din 28 iulie 2020, 21 mai 2020 și 30 ianuarie 2020 ale Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 14 august 2018 SRL „Tan-Agrotrans” a depus în interesele SRL „Lepton” și SRL „Agrovispel” cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Agrostoc-Prim” și CÎ „Agrostoc” cu privire la revendicarea bunurilor din posesia nelegitimă străină și încasarea contravalorii fructelor.

Prin hotărârea din 04 septembrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central a fost respinsă acțiunea depusă de către SRL „Tan-Agrotrans”, SRL „Lepton” și SRL „Agrovispel” ca neîntemeiată.

La 02 octombrie 2019 SRL „Tan-Agrotrans” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

La 09 octombrie 2019 SRL „Lepton”, în proces de observație, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

Tot la 09 octombrie 2019 SRL „Agrovispel”, în proces de observație, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea

apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

Prin încheierea din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererilor de apel depuse de către SRL „Tan-Agrotrans”, SRL „Lepton”, în proces de observație și SRL „Agrovispel”, în proces de observație, a fost comunicat SRL „Tan-Agrotrans”, SRL „Lepton”, în proces de observație și SRL „Agrovispel”, în proces de observație, despre necesitatea prezentării în Secția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău a cererilor de apel motivate și a dovezilor de plată a taxei de stat în sumă de 37500 de lei fiecare, fiindu-le acordat pentru aceasta un termen de 20 de zile de la data comunicării prezentei încheieri și a fost explicat SRL „Tan-Agrotrans”, SRL „Lepton”, în proces de observație și SRL „Agrovispel”, în proces de observație că, în cazul în care nu vor înlătura incidentele procesuale menționate în termenul acordat, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate actele vor fi restituite.

La 19 mai 2020 SRL „Tan-Agrotrans”, reprezentată de către avocatul Anatoliei Toia, a expediat la adresa electronică a Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată și cererea de scutire de plata taxei de stat, prin care a solicitat scutirea SRL „Lepton” de plata taxei de stat și anularea dispunerii plății taxei de stat față de SRL „Tan-Agrotrans”.

Prin încheierea din 21 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea depusă de către SRL „Tan-Agrotrans”, reprezentată de către avocatul Anatoliei Toia, cu privire la scutirea SRL „Lepton” de plata taxei de stat și anularea dispunerii taxei de stat în privința SRL „Tan-Agrotrans” ca neîntemeiată, au fost lăsate fără curs cererile de apel depuse de către SRL „Tan-Agrotrans” și SRL „Lepton”, în proces de observație, a fost comunicat SRL „Lepton”, în proces de observație, despre necesitatea prezentării în Secția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 37500 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta un termen de 10 zile de la data comunicării prezentei încheieri, a fost comunicat SRL „Tan-Agrotrans” despre necesitatea prezentării în Secția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 37500 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta un termen de 10 zile de la data comunicării prezentei încheieri și a fost explicat SRL „Tan-Agrotrans” și SRL „Lepton”, în proces de observație că, în cazul în care nu vor înlătura incidentele procesuale menționate în termenul acordat, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate actele vor fi restituite.

Prin încheierea din 28 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău au fost restituite cererile de apel depuse de către SRL „Tan-Agrotrans”, SRL „Lepton”, în proces de observație și SRL „Agrovispel”, în proces de observație.

La 18 august 2020 SRL „Tan-Agrotrans”, reprezentată de către avocatul Anatoliei Toia, a declarat recurs împotriva încheierilor instanței de apel din 28 iulie 2020, 21 mai 2020 și 30 ianuarie 2020, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierilor instanței de apel și restituirea cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu încheierile instanței de apel.

A menționat că, creditorul în acțiunea oblică este un reclamant procesual, care sesizează instanța, conform art. 73 CPC, deoarece nu pretinde apărarea imediată și nemijlocită a unui drept propriu, dar acționează din nume propriu în interesele altei persoane. El pretinde de la terțul pârât exercitarea coercitivă a unor obligații față de debitorul său, în speța dată, SRL „Tan-Agrotrans” fiind creditor în acțiune oblică, iar SRL „Lepton” și SRL „Agrovispel” fiind coreclamânți, deci fiind reprezentantul părților și nicidecum parte separată în proces.

A susținut că, SRL „Lepton” și SRL „Agrovispel” se află într-o situație financiară dificilă, nu în ultimul rând datorită acțiunilor de rea-credință ale intimaților SRL „Agrostoc Prim” și CÎ „Agrostoc”.

A afirmat că, îngrădirea accesului la justiție prin faptul neachitării taxei de stat de către SRL „Lepton” și SRL „Agrovispel”, aflate în imposibilitate financiară de plată în acțiune oblică ar duce la pierderea mijlocului juridic de garantare a creanței prin acțiune oblică de către cel ce acționează din nume propriu în interesele altei persoane.

A relevat că, prin emiterea încheierii privind obligarea SRL „Tan-Agrotrans” de a achita taxa de stat în sumă de 37500 de lei, aceasta având statut procesual de reprezentant al părții, se constată un abuz al instanței de apel și limitarea accesului la justiție.

Prin referința depusă la 16 noiembrie 2020 CÎ „Agrostoc” și SRL „Agrostoc-Prim”, reprezentate de către avocatul Marin Baltă, a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierilor instanței de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că, la 31 iulie 2020 instanța de apel a expediat în adresa părților copia încheierii din 28 iulie 2020 (f. d. 118, vol. VI), însă date, care ar confirma recepționarea acesteia de către SRL „Tan-Agrotrans”, lipsesc la materialele dosarului.

Astfel, recursul declarat la 18 august 2020 este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierilor instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, prin hotărârea din 04 septembrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central a fost respinsă acțiunea depusă de către SRL „Tan-Agrotrans”, SRL „Lepton” și SRL „Agrovispel” ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 02 octombrie 2019 SRL „Tan-Agrotrans” a depus cerere de apel nemotivată, iar la 09 octombrie 2019 SRL

„Lepton”, în proces de observație și SRL „Agrovispel”, în proces de observație, au depus cereri de apel nemotivate, solicitând admiterea acestora, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii, însă fără a indica motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, în conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) și e) CPC, care prevede că, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului.

Totodată, SRL „Tan-Agrotrans”, SRL „Lepton”, în proces de observație și SRL „Agrovispel”, în proces de observație, nu au achitat taxa de stat la depunerea apelurilor în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, care prevede că, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel temeinic și legal nu a dat curs cererilor de apel depuse de către SRL „Tan-Agrotrans”, SRL „Lepton”, în proces de observație și SRL „Agrovispel”, în proces de observație, a fost comunicat SRL „Tan-Agrotrans”, SRL „Lepton”, în proces de observație și SRL „Agrovispel”, în proces de observație, despre necesitatea prezentării în Secția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău a cererilor de apel motivate și a dovezilor de plată a taxei de stat în sumă de 37500 de lei fiecare, fiindu-le acordat pentru aceasta un termen de 20 de zile de la data comunicării prezentei încheieri și a fost explicat SRL „Tan-Agrotrans”, SRL „Lepton”, în proces de observație și SRL „Agrovispel”, în proces de observație că, în cazul în care nu vor înlătura incidentele procesuale menționate în termenul acordat, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate actele vor fi restituite.

De asemenea, pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la 19 mai 2020 reprezentantul SRL „Tan-Agrotrans”, avocatul Anatoliei Toia a expediat la adresa electronică a Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată și cererea de scutire de plata taxei de stat, prin care a solicitat scutirea SRL „Lepton”, în proces de observație, de plata taxei de stat și anularea dispunerii plății taxei de stat față de SRL „Tan-Agrotrans” (f. d. 98-100, vol. VI).

Din materialele dosarului rezultă că, avocatul Anatoliei Toia deține împuterniciri de reprezentare doar din partea SRL „Tan-Agrotrans” (f. d. 127, vol.II). Careva împuterniciri de reprezentare a SRL „Lepton”, la caz, nu se atestă.

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel corect a concluzionat că, avocatul Anatoliei Toia, prin prisma reglementărilor art. 81 CPC, nu poate solicita în numele SRL „Lepton”, în proces de observație, scutirea acesteia de plata taxei de stat și, prin urmare, temeinic și legal a respins cererea depusă de către

reprezentantul SRL „Tan-Agrotrans”, avocatul Anatoliei Toia cu privire la scutirea SRL „Lepton”, în proces de observație, de plata taxei de stat.

De asemenea, instanța de apel temeinic și legal a respins și cererea depusă de către reprezentantul SRL „Tan-Agrotrans”, avocatul Anatoliei Toia cu privire la anularea dispunerii achitării plății taxei de stat în sumă de 37500 de lei față de SRL „Tan-Agrotrans”, deoarece Codul de procedură civilă nu prevede asemenea acțiune procesuală – anularea dispunerii achitării plății taxei de stat. Or, Codul de procedură civilă, prin normele art. 85 și 86, reglementează instituția – scutirea de plata taxei de stat, amânarea sau eşalonarea plății taxei de stat, fapt care nu a fost invocat de către avocatul Anatoliei Toia nici la depunerea apelului nemotivat, și nici în cererea enunțată.

În consecință, instanța de apel temeinic și legal a lăsat fără curs cererile de apel depuse de către SRL „Tan-Agrotrans” și SRL „Lepton”, în proces de observație, a fost comunicat SRL „Lepton”, în proces de observație, despre necesitatea prezentării în Secția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 37500 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta un termen de 10 zile de la data comunicării prezentei încheieri, a fost comunicat SRL „Tan-Agrotrans” despre necesitatea prezentării în Secția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 37500 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta un termen de 10 zile de la data comunicării prezentei încheieri și a fost explicat SRL „Tan-Agrotrans” și SRL „Lepton”, în proces de observație, că, în cazul în care nu vor înlătura incidentele procesuale menționate în termenul acordat, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate actele vor fi restituite.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Actele cauzei denotă faptul că, instanța de apel a expedit la adresele SRL „Agrovispel” și a administratorului autorizat Ludmila Dorfman copia încheierii din 30 ianuarie 2020 (f. d. 91, vol. VI), iar la 04 martie 2020 ultimul a recepționat-o, fapt confirmat prin avizul de recepție a acesteia (f. d. 94¹, vol. VI).

De asemenea, actele cauzei denotă faptul că, la 02 iunie 2020 instanța de apel a expedit copia încheierii din 21 mai 2019 la adresele SRL „Tan-Agrotrans”, a reprezentantului acesteia, avocatul Anatoliei Toia, a SRL „Lepton” și a administratorului autorizat, Ludmila Dorfman (f. d. 110, vol. VI), iar la 05 iunie 2020 avocatul Anatoliei Toia a recepționat copia încheierii enunțate, iar la 29 iunie 2020 a recepționat copia încheierii menționate și administratorul autorizat, Ludmila Dorfman, fapt confirmat prin avizele de recepție a acesteia (f. d. 111¹ și 112¹, vol. VI), însă SRL „Tan-Agrotrans”, SRL „Lepton”, în proces de observație și SRL „Agrovispel”, în proces de observație nu au îndeplinit indicațiile instanței de apel

din încheierile enunțate și nu au prezentat în termenele indicate cererile de apel motivate și dovezile de plată a taxei de stat.

În conformitate cu art. 110 CPC, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte, iar în conformitate cu art. 113 CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel temeinic și legal a restituit cererile de apel depuse de către SRL „Tan-Agrotrans”, SRL „Lepton”, în proces de observație și SRL „Agrovispel”, în proces de observație.

Totodată, instanța de recurs relevă că, nu poate fi reținut ca întemeiat argumentul invocat de către reprezentantul recurentului, avocatul Anatoliei Toia precum că, în speța dată, SRL „Tan-Agrotrans” este creditor în acțiune oblică, iar SRL „Lepton” și SRL „Agrovispel” sunt coreclamanți, deci SRL „Tan-Agrotrans” este reprezentantul părților și nicidecum parte separată în proces.

Or, SRL „Tan-Agrotrans” acționează indirect pe calea acțiunii oblice în vederea valorificării unui drept care aparține debitorului său, dar care are același rezultat ca și cum ar fi exercitată de debitor, acțiunea fiind taxată cu taxa de stat la valoarea obiectului său.

Instanța de recurs accentuează că, o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (cauza Tudor-Comerț contra Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către reprezentantul recurentei sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Tan-Agrotrans”, reprezentată de către avocatul Anatoliei Toia.

Se mențin încheierile din 28 iulie 2020, 21 mai 2020 și 30 ianuarie 2020 ale Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de

către Societatea cu răspundere limitată „Tan-Agrotrans”, Societatea cu răspundere limitată „Lepton” și Societatea cu răspundere limitată „Agrovispel” împotriva Societății cu răspundere limitată „Agrostoc-Prim” și Cooperativei de întreprinzător „Agrostoc” cu privire la revendicarea bunurilor din posesia nelegitimă străină și încasarea contravalorii fructelor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic